

TME Hastalıklarında Prevalansın, Şiddetin ve Splint Tedavisinin Etkinliğinin İncelenmesi

Nevin ZERDECİ¹, Fatma Şehnaz KAZOKOĞLU², Özge PASİN³, Burcu AŞIK⁴

¹ Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

² Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

³ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁴ Özel Klinik, İstanbul, Türkiye

Giriş: Bruksizme bağlı TME rahatsızlıkları, ağrı ve çene fonksiyonlarında bozulmayla karakterize kas-iskelet sistemi hastalığıdır. Bu çalışmanın amacı, TME rahatsızlıklarının tedavisinde tercih edilen stabilizasyon splintinin ağrı düzeyi, çene fonksiyonları, yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini ve TME rahatsızlıklarının cinsiyetler arasındaki prevalans farklılıklarını incelemektir.

Yöntem: Bu çalışmaya, TME rahatsızlığı tanısı almış toplam 62 hasta (K:48, E:14) dahil edilmiştir. Hastalar, tedavi öncesi ve splint tesliminden yaklaşık 6 ay sonrası olmak üzere iki kez değerlendirilmiştir. Yanıtların oran karşılaştırılmasında Pearson ki-kare testi; iki bağımlı grubun oran karşılaştırılmasındaysa Mc Nemar ve McNemar Bowker testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p=0.05$ olarak belirlenmiştir. Analizlerde SPSS (versiyon 28) yazılımı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin %77,4'ü ($n=48$) kadın, %22,6'sı ($n=14$) erkektir. Bu cinsiyet dağılımı arasındaki fark anlamlıdır ($p<0,001$). Tedavi öncesi katılımcıların şikayetleri en çok esneme, sert yiyecekleri tüketme sırasında ağrı, klik/popping sesi, şakak ve yanak bölgesinde ağrı, gün içinde ve/veya uykuda diş gıcırdatması şeklindedir. Tedavi sonrasında bu semptomlarda istatistiksel olarak anlamlı bir azalma gözlemlenmiştir ($p < 0,001$). Cinsiyetle tedavi öncesi ve sonrası şikayetler arasındaki ilişki değerlendirildiğinde, hastaların dişlerini temizlerken ve yutkunurken rahatsız hissetme durumları dışındaki şikayetlerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0,05$). Ancak, bu şikayetlerde erkek katılımcılarda tedavi sonrası istatistiksel olarak anlamlı bir iyileşme gözlenirken ($p < 0,05$), kadınlarda benzer bir iyileşme saptanmamıştır. Tedavi sonrası ağrı skorlarında anlamlı bir düşüş kaydedilmiş olup (Ort. = 0,6129, Med. = 1,0000 $\pm$ 0,74), çene fonksiyonlarındaki iyileşme ile sağlık parametreleri arasında pozitif yönde anlamlı korelasyonlar belirlenmiştir ($p < 0,05$).

Sonuç: Çalışmanın sınırları içerisinde, splint tedavisinin TME rahatsızlığı olan bireylerde ağrıyı azaltmada, çene fonksiyonlarını iyileştirmede ve yaşam kalitesini artırmada etkili bir konservatif yöntem olduğunu göstermektedir. Bulgular, stabilizasyon splintinin TME bozukluklarının yönetiminde önemli bir seçenek olduğunu ancak, sonuçların daha kapsamlı ve deneysel çalışmalarla desteklenmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: Bruksizm, Yaşam Kalitesi, TME Problemi, Cinsiyet, Splint Tedavisi